

Platform Autonome Coaches (PAC) , 10 oktober 2019

In congrescentrum De Schakel te Nijkerk

Opening door Sijtze de Roos

17 deelgevers. Jikke de Ruijter en enkele anderen hebben zich ziek gemeld. Sijtze dankt de LVSC voor het faciliteren.

Terugblik afgelopen jaar 2018/2019:

PAC staat voor vrije ruimte. Uit vrije wil meedoen.

Bijeenkomst 1: Mensbeeld

Bijeenkomst 2: Maatschappijbeeld

Bijeenkomst 3: Wereldbeeld

Bijeenkomst 4: Wat doen wij hiermee als coach?

Vooruitblik nieuwe reeks bijeenkomsten 2019/2020:

De bijeenkomsten zijn steeds in De Schakel, van 19.30 tot 21.30 uur.

Bijeenkomst 1 (vandaag): Kaf, koren en kwaliteit

Vooruitgang of wildgroei? In de pers was er de afgelopen weken veel aandacht voor het grote aantal (stress)coaches in Nederland. De toon en teneur was negatief; er zou veel kaf onder het koren zijn en kwaliteitsbewaking noodzakelijk.

Bijeenkomst 2 (7 november): Het systeem; buigen, stimuleren of vechten?

Carel Boers, coach en klokkenluider bij de politie, zal te gast zijn. Wat waren zijn overwegingen om de publiciteit te zoeken met een open brief aan de korpschef over de misstanden binnen de politieorganisatie? Wat zijn de gevolgen van dit handelen?

Bijeenkomst 3 (23 januari 2020): Ken uzelve, de ideologie van de persoonsontwikkeling

(Wat) moeten we nou een leven lang leren?

Bijeenkomst 4 (5 maart 2020): De coach als burger

Gesprek aan de hand van het gedachtegoed van Herman Tjeenk Willink.

Linkedingroep

Op LinkedIn is al een bedrijfspagina voor PAC aangemaakt en Karen Walthuis stelt voor om er een groep bij te maken, zodat iedereen met elkaar kan uitwisselen. Dit idee wordt met instemming begroet.

Dan start de bijeenkomst inhoudelijk.

De aanwezigen hebben het artikel ***Gevaarlijke wildgroei aan coaches?*** van Ronald Wolbink, Sijtse de Roos, Jikke de Ruiters en Karen Walthuis in het Tijdschrift voor Coaching (nr 3 – 2019) allen gelezen. Het is geschreven nadat de 'wildgroei' aan coaches, tegelijk met die van de eikenprocessierups, uitgebreid in het nieuws was. **Ronald Wolbink** presenteert (met behulp van Powerpointsheets) de essentie van dit artikel, waarin een reactie wordt gegeven op de breedgevoerde discussie en op de gezamenlijke persverklaring van de brancheverenigingen. De schrijvers hebben namelijk geconstateerd dat in de discussie en persverklaring nogal wat aannames worden gedaan, die niet ter discussie gesteld worden. Daarom hebben zij dit in het artikel gedaan, om de dialoog hierover te creëren. Vanavond zullen we deze aannames met elkaar bespreken.

De Powerpointsheets:

Vanzelfsprekend

1. Veel mensen noemen zich coach en dat is zorgelijk
2. We weten wat we onder 'coach' verstaan
3. Het gaat om kwaliteit, dat is vanzelfsprekend
4. Alle coaches denken er het zelfde over
5. Coachen is een professioneel beroep

*Of hebben de beroepsorganisaties deze wijsheid in pacht?
Voor coaches rest slechts om 'aenormaliseerd' te worden?*

Een alternatief.....?

- De coach als gesprekspartner?
- Coachen als het voeren van het goede gesprek?
- Een analogie tussen coach en vriend?
- Op jezelf vertrouwen, verantwoordelijkheid voor jezelf nemen?

Een alternatief.....!

- De 'autonome' coach die zichzelf profileert
- Samen in gesprek gaan met vakgenoten
- Een dialoog in een publieke ruimte waarin we or kunnen onthullen en uitspreken als coach

Profileren

Jezelf tonen, definiëren, beschrijven als coach

Antwoorden geven zicht op:

- Wat zijn je belangrijke waarden en hoe ziet je mensbeeld eruit?
- Welke achterliggende maatschappijopvatting heb je?
- Je methodisch handelen: vakkennis, feiten, methoden?

Kwaliteit ? Mensenwerk!

Niet uitbesteden aan een 'systeem', dat definieert, normaliseert en controleert!

Wel jezelf profileren, naar cliënten en andere coaches, maar ook naar een ieder die dit wil, samen in dialoog!

En erover in gesprek gaan!

In de publieke ruimte in dialoog gaan over wat je doet en nastreeft, dit te onderbouwen, te problematiseren en te bevragen!

Uit principe tegenover een ieder in onze samenleving.....

Centraal staat:

'Een gesprek over morele verantwoordelijkheid is noodzakelijkerwijs een dialoog. Een gesprek waarin je meent wat je zegt, waarin je toont wie je bent en wat je belangrijk vindt.'

Hannah Arendt

Opmerkingen bij de sheets:

Maar wie is de coach?

Gesprekspartner die op zichzelf vertrouwt en zelf verantwoordelijkheid neemt (heeft geen keurmerk nodig).

Helpt de analogie met een professie als 'arts' of 'advocaat' ons wel? Of toch meer een vriend?

Kwaliteit; wat en naar wie? Naar de coachee, de opdrachtgever, de maatschappij? Kunnen we elkaar de meetlat aanmeten en is dat gewenst?

De 'autonome coach'

- toont zichzelf in visie, werkwijzen en principes (waarden)
- zoekt zijn vakgenoten op om samen in gesprek te gaan
- gaat de dialoog aan in de publieke ruimte en onthult zich en spreekt zich uit als coach.

Dialogo: (alle aanwezigen hebben een of meerdere bijdragen geleverd, hierbij een verkorte weergave).

- Toelichting geeft meer diepgang in het artikel.
- Systeemwereld is fake kwaliteit. Verdraaide organisaties. Er ontstaan twee werkelijkheden: de 'ideale' waarin alles administratief klopt en de rauwe realiteit. De meetbare, controleerbare wereld is geen maat voor kwaliteit. Dat wordt mooi zichtbaar in dit verhaal.
- In zoveel functies, zoals de zorg, wordt het administratief verantwoordelijkheid afleggen de hoofdtaak. Als je voortdurend verantwoording moet afleggen, leg je je eigen verantwoordelijkheid af! Je intrinsieke motivatie neemt af.
- We moeten voorkomen dat we net als in het onderwijs platgegooid worden met regels en procedures. Het gebeurt nu al in de coachbranche.
- Hoe deden we het vroeger zonder kwaliteitssysteem? Vertrouwen.....
- Wat zijn de werkzame bestanddelen in een succesvol coachtraject? Wat is succes? Als je langdurig tevreden coachees hebt?
- Wat maakt een goede coach? Luistert echt. Is dienstbaar? Je kunt niet dieper op een vraag ingaan dan dat je eigen ontwikkeling gaat. Je kent je eigen beperkingen. Je weet wat van jezelf en wat van je coachee is. Het moet klikken. Succesfactor in coaching is hoe de coachee jou ervaart, volgens onderzoek van Erik de Haan. Kan iedereen het leren? Talent of competent? Weet hebben van (tegen)overdracht en projectie. Levenservaring. Bescheidenheid.
- Wanneer gaat het mis in een coachtraject? Wanneer heeft het gefaald?

Na een korte pauze beschrijft Ronald zijn observatie van het gevoerde gesprek:

Zelfonthulling vanuit de 'ik-positie' lijkt lastig te zijn. Er wordt snel veralgemeniseerd. Dit wordt deels herkend, deels niet. Voor enkelen is het de eerste kennismaking met PAC en zeggen nog even de kat uit de boom gekeken te hebben. Een ander geeft aan het ook wel spannend te vinden zo open met elkaar te spreken.

Het gesprek gaat verder:

- Welke behoefte heb je zelf als coach? Erkenning. Van betekenis zijn. Contact.
- Mensen die net klaar zijn met een opleiding hunkeren naar erkenning, in te vullen door bv aan te sluiten bij een beroepsvereniging. Herregistratie bepaalt 'de maat der dingen'.
- Hoe verhoud ik me tot het vak? Uitwisselen met vakgenoten.
- Ben ik een goede coach? Waar moet ik aan voldoen? Vergelijk met manager: er is geen keurmerk voor managers. De werknemers en leidinggevenden bepalen of je de rol wel of niet naar wens vervult.
- Wat is mijn morele kompas? Wanneer is een coachtraject goed voor mij?
- Lastig: de vergelijking van een coachcontact met een vriendschap en een gesprek met een vriend. Wanneer ben je vriend en wanneer ben je vriendelijk in functie? Vriendschap zoals Aristoteles dat oppakt: op ontwikkeling gericht. Meer scherpheid in het coachgesprek dan met een vriend. Gelijkwaardig als mens, maar met verschillende rollen en daarmee heeft de coach macht.

Rondvraag

- Hoe kan je vanuit je vak invloed hebben op de beeldvorming van coaches? Door de berichtgeving is er een negatief beeld en gevoel ontstaan rondom het woord 'coach'. Wat moeten we in de publieke relatie laten zien over ons als coach?

Er wordt afgesloten met een korte terugkoppeling van ieders ervaring van de avond, met woorden als: open, inspirerend, prettig, leerzaam, prikkelend, verbinding, zet aan tot denken.

Verslag van Karen Walthuis, met dank aan Ineke Dicker.